

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА**

**Факультет права та міжнародних
відносин**

Кафедра міжнародних відносин

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Міжнародні відносини та зовнішня політика»**

Спеціальність: 061 Журналістика

Освітня програма: 061.00.05 Міжнародна журналістика

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Київ – 2024

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Кафедра міжнародних відносин
Розробник: Мельник Ганна Мирославівна, канд. іст. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Міжнародні відносини та зовнішня політика»	
Курс	III
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма:	061.00.05 Міжнародна журналістика
Форма проведення:	Письмова (комп'ютерне тестування в ЕНК)
Тривалість проведення:	2 академічні години (1 год. 20 хв.)
Максимальна кількість балів: 40 балів	Комп'ютерне тестування (40 питань)

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування в ЕНК). Тести розміщені в рубриці Підсумкова атестація «Екзамен» в ЕНК «Міжнародні відносини та зовнішня політика», за посиланням: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=24550>. Екзамен проводиться онлайн в режимі відеоконференції засобами Google Meet, Zoom або Webex. У такому випадку студент має вийти на відеозв'язок на платформі із ввімкненою камерою та мікрофоном. Доступ до виконання тестів активізується під час проведення екзамену – за розкладом. Тест складається з 40 питань.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

40-38 балів – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками;

37-35 балів – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;

34-30 балів – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок;

29-25 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;

24-20 балів – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь);

19-1 балів – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.

Загальна оцінка за дисципліну формується наступним чином: до оцінки за семестр (складається з кількості балів за кожний змістовий модуль), яка становить від 35 до 60 балів, додаються результати екзамену від 1 до 40, що загалом становить максимум 100 балів.

Компетентності, якими мають володіти студенти після вивчення дисципліни «Міжнародні відносини та зовнішня політика»:

ФК2	Здатність формувати інформаційний контент
ФК5	Здатність ефективно просувати створений медіапродукт
ФК9	Здатність оперативно збирати інформацію, дотримуватись балансу думок; працювати з джерелами; взаємодіяти з аудиторією
ФК14	Здатність до провадження професійної діяльності відповідно до норм психологічної та цифрової безпеки; до норм взаємодії екстремальних умовах
ФК15	Здатність до ґрунтового медіа-аналізу та продукування контенту в умовах інформаційних війн
ФК16	Здатність до професійного комунікування з урахуванням норм міжнародного дипломатичного етикету, культурних норм та стереотипів країни, у якій здійснюється професійна діяльність
ФК19	Здатність розвивати й підтримувати на якісному рівні професійну діяльність; генерувати нові ідеї у професійній сфері; створювати контент з урахуванням розвитку інформаційних технологій та комунікаційних мереж; уміння розпізнавати та нейтралізувати патогенні тексти

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Тридцятилітня війна та її вплив на міжнародні відносини.
2. Вестфальська система міжнародних відносин.
3. Основні актори міжнародних відносин XVII-XVIII ст.
4. Міжнародні відносини в Європі в другій половині XVII – на початку XVIII ст.
5. Міжнародні відносини в Європі та колоніях у XVIII ст.: головні суперечності та конфлікти.
6. Революційні та наполеонівські війни (1792-1815 рр.) та їх вплив на міжнародні відносини.
7. Формування Віденської системи міжнародних відносин.
8. Міжнародні відносини в Європі у період функціонування Віденської системи.
9. Сутність і стан «східного питання» в міжнародній політиці у 1810 - 1840-х рр.
10. Міжнародні стосунки у 1870-х рр.: європейські і колоніальні виміри.
11. Утворення Троїстого союзу та європейська політика наприкінці XIX - на початку XX ст.
12. Поглиблення англо-німецьких протиріч у 1904-1907 р. і утворення Антанти.
13. Дипломатична боротьба напередодні Першої світової війни.
14. Дипломатична боротьба Антанти і Центральних держав за союзників.
15. Дипломатія на завершальному етапі Першої світової війни.
16. Вплив Першої світової війни на систему міжнародних відносин.
17. Позиції європейських держав і США з основних питань облаштування світу після Першої світової війни.
18. Формування повоєнної системи міжнародних відносин.
19. Міжнародні відносини на Далекому Сході після Першої світової війни.
20. Зміна міжнародно-політичної ситуації в світі у 1922-1923 рр.
21. Основні характеристики та особливості Версальсько-Вашингтонської системи.
22. Етапи існування Версальсько-Вашингтонської системи.
23. Розвиток європейської системи безпеки в середині - наприкінці 1920-х рр. (Локарнський пакт; пакт Бріана-Келлога).
24. Міжнародні відносини в період світової економічної кризи (кін. 20-х - поч. 30-х рр.): спроби перегляду Версальської системи.
25. Міжнародно-політичні відносини у 1936-1939 рр.: формування блоків держав.
26. Міжнародна політика на початку світового конфлікту (1939- 1941 рр.).
27. Міжнародні відносини у 1941-1943 рр.: від вибуху німецько-радянської війни до створення «Великої коаліції».
28. Міжнародно-політичні процеси у 1943-1945 рр.: від оборони Сталінграду до військової капітуляції Японії.
29. Початок радянсько-американського міжнародно-політичного конфлікту (1945-1955 рр.).
30. Період конфронтаційної стабільності (сер. 1950-х - поч. 1970- х рр.).
31. Період міжнародно-політичної розрядки (поч. - кін. 1970-х рр.).
32. Політичні відносини СРСР і США у 1980-1991 рр.
33. Передумови і початковий період євроінтеграції (кін. 40-х - кін. 60-х рр.).
34. Сучасний етап європейської інтеграції: від Європейських Співтовариств до Європейського Союзу.
35. Європейський Союз у 1992-2023 рр.: концептуальна та організаційна еволюція об'єднання.

36. Британська політична стратегія на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни.
37. Стратегічні інтереси і блокова політика США в регіоні (сер. 40-х - кін. 60-х рр.).
38. Поширення впливу СРСР в регіоні Близького і Середнього Сходу (сер. 50-х - кін. 60-х рр.).
39. Формування та ескалація «близькосхідного питання» у 1940-х - кін. 1960-х рр.
40. Арабо-ізраїльський політичний конфлікт у 1970-х - 1980-х рр.
41. Основні проблеми міжнародних відносин на Близькому і Середньому Сході протягом 1970-х — поч. 1990-х рр.
42. Міжнародна політика в регіоні Близького і Середнього Сходу наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.
43. Політичні процеси в підсистемах світової політики й деколонізація (сер. 40-х - кін. 60-х рр.).
44. Міжнародна політика та системні конфлікти в «третьому світі» (кін. 60-х - поч. 90-х рр.).
45. Міжнародні відносини в сучасному незахідному світі (1945 - 1991 рр.).
46. Міжнародні відносини в Азії, Африці, Латинській Америці: від периферійності до модернізації (1945 - 1991 рр.)
47. Міжнародні відносини в постбіполярну епоху: становлення нового світового політичного порядку.
48. Міжнародні відносини та зовнішня політика держав Європи і Північної Америки (90-ті рр. ХХ ст. – перша чверть ХХІ ст.).
49. Міжнародні відносини та зовнішня політика держав в регіоні Близького та Середнього Сходу (90-ті рр. ХХ ст. – перша чверть ХХІ ст.).
50. Міжнародні відносини та зовнішня політика держав Азії, Африки, Латинської Америки (90-ті рр. ХХ ст. – перша чверть ХХІ ст.).

Перелік рекомендованої літератури та навчальних матеріалів.

Рекомендована література:

1. Бжезінський З. Стратегічне бачення. Америка і криза глобальної влади. – Львів: Літопис, 2012. – 168 с.
2. Головченко В.І., Степанов О.П. Нариси з історії міжнародних відносин та зовнішньої політики країн Азії й Африки: навч. посіб. // В.І. Головченко, О.П. Степанов. – К.: «Юрисконсульт», 2014. 424 с.
3. Головченко В.І. Регіонознавство: Азія, Африка й Латинська Америка: Навчальний посібник. - К., 2012.
4. Дорошко М.С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору : навч. посіб., 2012. - 228с.
5. Зовнішня політика країн Європи. Частина 1: навчальний посібник / О.Л. Гільченко, М.А. Светлакова, М.В. Булик. - Маріуполь: МДУ, 2021. 156 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/3012/1/np_zovnishnia_polityka.pdf
6. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і– 2000-і роки): Навч. посіб. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 720 с.
7. Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 632 с.

8. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку ХХ ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І.Плазова. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 139 с.
9. Крушинський В. Гарячі дні «холодної війни». Несуб'єктивні нотатки / Вадим Крушинський. - Київ : Академвидав, 2019. – 205 с.
10. Крушинський В.Ю. Ялтинсько-Потсдамська система міжнародних відносин: факти, події, коментарі : навч. посіб. / В. Ю. Крушинський, В. А. Манжола ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., випр. - Київ : Київський університет, 2015. - 195 с.
11. Мельник Г.М., Губицький Л.В. До питання нової концепції місця України в міжнародній системі безпеки // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. - 2020. - №6. – С. 19-31.
12. Мельник Г.М., Губицький Л.В. Перспективи партнерства України та Республіки Польща: минулі рани і майбутні зцілення // Człowiek, etnos, naród w historii świata: procesy budowania państwowości w Europie (od starożytności do współczesności) : Monografia zbiorowa, przygotowana do publikacji z okazji 30-lecia działalności Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa-Paryż: Międzynarodowy konsorcjum naukowo-edukacyjny im. Luciena Febvra, 2020. 349 s.
13. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–1970-ті роки): Підруч. / В. А. Манжола, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. — К.: Либідь, 1999. — 558 с.
14. Міжнародні відносини та світова політика: Підручник / Кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський; за ред. В. А. Манжоли. – К: «Знання», 2014. – 662 с.
15. Основні напрями зовнішньої політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3360-12>
16. Пик С. Зовнішня політика адміністрації президента Д.Трампа на Близькому Сході (специфіка прийняття рішень) // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2022. Випуск 42, с. Visnyk of the Lviv University. Series Philos.-Political Studies. Issue 42, p. 304–311. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/42_2022/40.pdf
17. Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1914-1991 роки: Навч. посіб. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. – 140 с.
18. Тихоненко І.В., Тамарянська С.В. Зовнішня політика Святого Престолу у пост-біполярну добу: трансформаційні зміни та тенденції модернізації // Регіональні студії. 2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/28/21.pdf>
19. Україна у світовій політиці: конспект лекцій / укладачі: С. М. Король, М. С. Назаров, В. О. Дементов. – Суми: Сумський державний університет, 2018. – 140 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/reader/231761430>
20. Фоменюк Д. В. Близькосхідний регіон у зовнішній політиці США за президентства Дональда Трампа // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 7-16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8257/>
21. Хижняк І. А. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): Підручник. – К.: Персонал, 2009. – 224 с.
22. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика: підручник для студентів ВНЗ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://libfree.com/119701532politologiyazovnishnya_politika_ukrayini_chekalenko_ld.html

Інші навчальні матеріали:

1. Конспекти лекцій.
2. Доповіді та презентації на семінарських заняттях.
3. Виконані завдання самостійної роботи.

Зразки тестів

1. Основою Віденської системи міжнародних відносин стала співпраця:
  - А) Великої Британії, Росії, Австрії та Пруссії

Б) Великої Британії, Росії, Австрії та Португалії

В) Великої Британії, Росії, Австрії та Іспанії

2. Становлення Версальсько-Вашингтонської

системи відбулося:

А) 1919-1922 рр.

Б) 1922-1929 рр.

В) 1929-1933 рр.

3. Підтримка розширення НАТО на Схід, розрахунок на посилення свого впливу в Східній і Південно-Східній Європі і забезпечення більшої безпеки відноситься дозовнішньої політики:

А) ФРН

Б) Франції

В) Великої Британії

4. Стратегію зовнішньої політики «Сприяти глобалізації – розвивати партнерство-розділяти відповідальність» було прийнято в:

А) Німеччині

Б) Франції

В) Великій Британії

5. Зовнішньополітична концепція під назвою політика «глобального залучення» належить:

А) Німеччині

Б) Франції

В) Великій Британії

6. Рада національної безпеки і оборони схвалила Стратегію зовнішньополітичної діяльності України

А) 30 липня 2020 р.

Б) 30 липня 2021 р.

В) 30 липня 2022 р.

Програма екзамену розглянута і затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин. Протокол № 15 від 10 травня 2024 р.

Екзаменатор

Г.М. Мельник

Завідувач кафедри

В.М. Яблонський